

УДК 005:338.43

Камінський А. В.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМАНДИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Сучасна теорія і практика управління проєктами підтверджує, що центральним елементом організаційної структури будь-якого проєкту є його команда, яка безпосередньо відповідає за досягнення запланованих результатів. На відміну від класичних організаційних структур, що функціонують на постійній основі, проєктна команда має тимчасовий характер: вона формується під конкретний проєкт, функціонує протягом його життєвого циклу та розпускається після завершення завдань [1, с. 123]. Така специфіка забезпечує високий рівень гнучкості й адаптивності, що особливо важливо для підприємств аграрного сектору, діяльність яких суттєво залежить від природно-кліматичних умов, сезонності та коливань ринкової кон'юнктури.

Формування проєктної команди має індивідуальний характер і визначається масштабом, складністю та специфікою реалізації. До ключових учасників традиційно відносять: інженера проєкту, керівника контрактів, контролера, бухгалтера, фахівців із матеріально-технічного забезпечення, керівників виробничих підрозділів, адміністративних асистентів. У випадку аграрних підприємств цей перелік розширюється спеціалістами із земельних відносин, агротехнологій, логістики, екологічної безпеки та маркетингу сільськогосподарської продукції. У проєктну діяльність активно інтегруються і зовнішні стейкхолдери: постачальники, підрядні організації, державні регуляторні органи, власники земельних ділянок, консалтингові структури, інвестори та кінцеві споживачі продукції [3, с. 89]. Це трансформує команду в багаторівневу систему, що поєднує внутрішніх і зовнішніх учасників та потребує розвинених механізмів координації.

Ключовою функцією команди є постійне прийняття управлінських рішень у сферах мотивації працівників, комунікаційної взаємодії, координації діяльності, управління конфліктами, контролю та розподілу відповідальності. Ці процеси забезпечують формування сприятливого середовища для результативної роботи, підвищення психологічної стійкості учасників та запобігання негативним наслідкам організаційних суперечностей.

Організаційні структури, що використовуються в управлінні проєктами, належать до органічного типу. Для них властиві мінімізація кількості управлінських рівнів, відсутність надмірної регламентації функцій, децентралізація прийняття рішень і покладання індивідуальної відповідальності на кожного учасника. У аграрному секторі така модель є особливо актуальною, адже дозволяє швидко реагувати на непередбачувані зміни (кліматичні коливання, збої у постачанні ресурсів, зміни державної політики у сфері сільського господарства) та забезпечувати безперервність виробничих процесів.

Разом із тим, формування нової команди пов'язане зі складнощами, що зумовлені відсутністю у більшості учасників попереднього досвіду спільної роботи, різними

системами цінностей та управлінськими підходами. Це може призвести до конфліктних ситуацій усередині колективу, зриву строків реалізації проєкту та зниження результативності. Ефективне вирішення таких викликів потребує від керівника проєкту застосування сучасних методів командування, розробки механізмів мотивації, чіткого розподілу ролей та визначення стратегічної мети. Саме стратегічна мета виконує інтегруючу функцію, формує єдину систему орієнтирів та спрямовує діяльність усіх учасників у спільному напрямі.

Визначення мети є складним багатокомпонентним процесом, що поєднує аналітичні, організаційні та емоційно-мотиваційні аспекти. У сфері аграрного бізнесу стратегічні цілі можуть охоплювати як економічні орієнтири (збільшення обсягів виробництва, підвищення рентабельності), так і соціально-екологічні (забезпечення сталого розвитку, впровадження інноваційних агротехнологій, зменшення негативного впливу на довкілля). Таким чином, стратегічна мета не лише визначає рамки функціонування команди, але й створює основу для довгострокового розвитку підприємства.

У процесі своєї діяльності команда трансформується у цілісний соціально-організаційний механізм, що має власні норми, правила та культуру. Вона інтегрує індивідуальні можливості учасників і ресурси підприємства, забезпечує контроль за ходом реалізації завдань і сприяє оптимальному використанню матеріальних, фінансових, трудових і часових ресурсів [2, с. 87]. Це дозволяє підвищувати ефективність управління проєктами та створювати конкурентні переваги аграрних підприємств на ринку.

Таким чином, формування проєктної команди на підприємствах аграрного сектору ґрунтується на поєднанні органічної моделі управління, багатокомпонентного складу учасників та орієнтації на стратегічну мету. Вона функціонує як відкрита система, що інтегрує внутрішні ресурси підприємства та зовнішніх стейкхолдерів, забезпечуючи узгодження інтересів і ефективну координацію дій. Важливим чинником результативності виступає розвиток командного духу, корпоративної культури та інноваційного мислення, що дозволяє швидко адаптуватися до змін середовища. Роль керівника у цьому процесі полягає не лише в організації, але й у лідерстві, комунікаціях та інтеграції ресурсів. У підсумку, проєктна команда стає стратегічним інструментом підвищення гнучкості, ефективності та конкурентоспроможності аграрних підприємств у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Березівський П. С., Михалюк Н. І., Балаш Л. Я. та ін. Планування діяльності підприємств. Львів. «Новий світ-2000». 2020. 620 с.
2. Рач В.А. Управління проєктами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку. «К.І.С.». 2010. 276 с.
3. Сергієнко Т.І., Козуб О.О. Планування проєктної діяльності. Запоріжжя. ЗДІА. 2015. 114с.